

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XXII. Legati Davidis ignominiose habentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

CAPVT XXII

Legati Davidis ignominiosissime habentur.

A Rca in Sionis arcem deducta, & perquam honorifice locata, Deus velut in gratiarum actionem diversa septem bella concitavit aduersus David. 1. Philistham, quo David rex illud obtinuit, ut cum Hebraei antea Philisthaeis tributa penderent, deinceps vicibus mutatis Philisthaei Hebraeis vectigales essent. 2. Moabiticum, quo pariter David palmam retulit. Et percussit Moab & misit eos funiculo, coequans eos terrae, factusque est Moab David feruens sub tributo. 3. Syrium primum quod gessit contra Adazerem regem quem etiam vicit, capsis aut caesis septem millibus equitum, & viginti milibus peditum. Victoria illustrissima. 4. Ammoniticum Hanone Ammonitarum rege victo. Eduxerit Hanon triginta tria milia armatorum: sed fusi fugatique omnes. 5. Syrium secundum, nam Adazerem nondum satis contusus rediit cum Syriis, Damascenis, Ammonitis. Hoc bello à Davide interfecta sunt octoginta septem milia hostium. Ita expressè facit Historicus numerat quadraginta milia peditum, & totidem milia equitum, & septem milia curruum. Vnà etiam occisus Adazeris in militia Imperator Sobach. Parà hac victorià David armamentarium & geminas Adazeris regis civitates inuasit, inde arma aurea & pharetias aureas pondus æris immensum adfulit. Hinc æreum mare, & columnæ, & altare templi fufum. 6. Amalecitanum, nam & Amalecitas subegit. Regum Chronicò testatur: *Omnia vasa aurea, & argentea, & aenea consecravit rex David Domino, cum argento & auro, quod tulerat ex universis gentibus, tam de Idumæa & Moab & filii Ammon, quam de Philisthim & Amalec.* 7. Idumæum, quo non minus David, quam sex prioribus triumphavit. Regum facti testes: *Fecit quoque sibi David nomen, cum reverteretur captà Syrià in valle Salinarum, caesis decem & octo millibus, & in Gabelem ad viginti tria milia; & posuit in Idumæa custodes, statuitque praesidium & facta est universa Idumæa serviens David Et servavit Dominus David in omnibus ad quaecumque profectus est. Et regnavit David super omnem Israël, faciebat quoque David iudicium & iustitiam omni populo suo.*

Ita Deus Hebraeum hunc regem bellis fecit felicissimum, ne tamen unquam deesset, quod morderet & affligeret, publicà Davidem ignominia permisit affici. Miserat Legatos David ad regem Ammonitarum Hanonem, qui parentem functum lugebat. Recreando huic luctui, misit Hebraeus rex noster Palatinos proceres, qui humanissime solarentur juvenem patre orbatum. At regis consiliarii hanc humanitatem pessime interpretati: Venere, ajunt, non ut solatores, sed ut exploratores. Facile hoc regi persuasum est. Ideò barbæ Legatis parte mediâ rasi, talares togæ turpiter præfixæ. Ita cum ignominia & dedecore dimissi. E joco tam barbaro bellum ingens exarsit. Hic explicandum, quantus iste fuerit potentissimi regis irrisus, quibus causis & unde ortus, quomodo demum repensus.

§. I.

M Aximam fuisse regii despiciationem, vel ex his verbis liqueat: *Erant enim viri confusi turpiter valde, grandem enim contumeliam sustinuerant: Decalvavit, rasi, & præcidit tunicas eorum.* Convelli barbam, pilsici ludibrium summum est visum. Persus adstruit.

A Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam turpiter?

Hinc vetus verbum: Leoni mortuo barbam vellere. Christus hoc ignominia à populo suo perferens: *Corpus meum, inquit, dedi per vitiosissimos, & genas meas vellere.* De Moabitis Isais: *Moab ululabit in cunctis capitibus ejus salivum, & omnis barba raderetur.* Inter Hispanos summæ fuit ignominia hostis sui barbam prendere: hoc autem minari, inter atrocissimas minas censebatur. Rex Alexander Macedo, teste Plutarcho, ne suis Macedonibus hoc injuriæ inferretur, barbâ omnium radii jussit. Germani veteres de homine admodum serio affirmabant: Barbam sibi non finit pervelli. Si ergo gravis est ad sperandum, barbâ alienam prendere aut vellere, quanta erit tondere, auferre, & quidem tam turpi modo, ut dimidia tantum pars barbæ raderetur. Accessit & illud: dimidia pars capitis ad cutem attonsa. Nam decalvavit eos. Ita dimidiam partem veluti canes rasi puerorum sibilis & ludificationibus in plateis regii Legati exponebantur. Cur autem hoc irrisiois genus in Hebraeos excogitatum? Quia illi ut foedum quid & impium horrebant comam aut barbâ ad cutem tondere, quando hoc idololatris in luctu & funeribus usitatum. Sed & lex vetus Levitici jubeat: *Neque in rotundam attondebitis comam, neque raderis barbâ.* Idcirco Hebraei, hoc ut prodigium abominati, quod Ammonitæ non ignorabant. Accessit illud ignominia hujus auctarium, vestes ad umbilicum turpiter accisæ. Iudæi certè, Legati maximè, & pene omnes Orientis incolæ talares tunicas gestabant. Atque has juvehis rex ad lumbos ferè præcidi jussit, idque in conspectu aulicorum & civium, ut eos nemo non irridiculo haberet, & exhiberet. Ita demum ubi eis tam proterve illufum, dimissi sunt. Contemptus honorabilis aduersus tam potentem regem. Si quis nostrum in cumulum rapiat, quidquid unquam irrisiois aut contemptus pertulit, non æquabit vel minimam partem hujus in regem potentissimum excogitati despectus.

Discamus, obsecro, non nimium horrere ab aliis contemptis. Optimè dixit Plutarchus: Auspicandæ Philosophiæ magnum instrumentum est, Contemptus. Et certe ad submissionem & humilitatem Christianam via est humiliatio, seu, despiciatio. Nec seipsum unquam serio contemnet, qui se ab alio vel levissimè contemni non tolerat. Sapienter dicit Seneca: *Quem quis contemnit, calcas sine dubio, sed transis. Et in acie jagens præteritur, cum stante pugnatur.* Cur, quæso, tot perniciosis miscemur litigiis? Quia contumaciter stamus, & vel minimè contemni holimus. Christianæ Philosophiæ omnis expertus est, qui à nemine sustinet sperni. Sed hic porro querendum, unde regis tanti contemptus?

§. II.

A Merâ eaque falsâ suspitione, quam æmerarium excepit iudicium, istud secuta est calumnia aperta. Exploratores sunt. Quâ in re consiliarii regii geminam admiserunt noxam. 1. Publicum bonum minimè spectarunt, sed suum in Hebraeos odium. Neque hoc tantum, sed & malignum impetum secuti sunt, & quod ille suggererat, primo furore censuerunt exequendum. Nec cogitarunt factui, hinc telam exordimur, quam difficile pertexemus; populis & provinciis luendum erit, quod jam audeamus; plectentur Achivi, quod nos deliravimus. Nil horum: Satisfaciendum animo, saturandum odium, sic fiat. Nil sperandum boni, ubi affectus tam pravos extrudit impetus. 2. Non tantum non bonum publicum, sed nec conscientiam attenderunt: quis eorum quaesit? An nobis hoc licet facere? An non delinquimus?

Septem bella aduersus David concitavit. Philistham. Moabiticum. Syrium primum. Ammoniticum. Syrium secundum. Amalecitanum. Idumæum.

Cur hoc genus irrisiois excogitatum. Non absimilis historia in vita s. Fulgentii.

Senec. ep. 105. Vnde regis contemptus.

Secundâ.

quimus in jus omnium populorum, cum Legati ubique gentium inviolabiles & sacrosancti habeantur? Quicumque Principibus a consiliis sunt, id unice spectent, ex aequo & bono suadere, affectibus privatis ac commodis longissime seponis. Utilitas publica & conscientia propria, his summe curanda. Sunt, quae speciem utilitatis publicae praeferrant, sed quia eis conscientia refragatur, aliud statuendum. Vbi autem privata spectantur commodata, ibi praesultor & choragus est affectus. Expertus id Roboamus rex, qui senatores juvenes, clavo inexpertos & fatuos secutus, ex uno regno fecit duo, alterumque perdidit. Expertus id Alishorus, qui Ammonum maximè dotatum minimè fidelem comperit. Eam ob causam Esther candidissime: *Auribus principum, inquit, simplices, & ex sua natura àlios estimantes callidà fraude decipiunt. Quae res & ex veteribus praesentatur historiis, & ex his, quae geruntur quotidie, quomodo malis quorundam suggestionibus regum studia depraventur. Expertus hoc & Hanon rex juvenis, in quem illud Ecclesiastae pronunciatum: Vbi tibi terra, cuius rex puer est. Nimirum Syriacida teste, Quasi pectoris est civitatis, tales & inhabitantes in ea. Rex insipientis perdit populum suum. Quod Hanon tam stupidus, non ad eò accusandus, sed quòd tam credulus. Facillimè illi fuisset deprehendere suos stare à partibus, & è vitioso loqui affectu, idcirco alii etiam super eà re fuissent interrogandi; An aequum sit Legatos tali ignominia notare. Nil horum, sed prout dictabat impetus, ita agebatur. Perge igitur, perge, mi puer rex, damno tuo doceberis.*

Hic nostrum quisvis videat, quantum sit malum, suspicio & temerarium iudicium. De Legatis David temerè dicebatur: Sunt exploratores. Quibus, obsecro, argumentis, quibus infidus hoc affirmatur? Num id constat, an solis incoercibile spargitur rumoribus? Quòd si hos timetis, legationem admittite, sed gladium circumspicite. Suspicio & temerarium iudicium principia rerum pessima, peccatis grandibus nos involvunt. Quanti non dederunt locum timori, aut livori, & dederunt suspitioni. Heli sacerdos cetera non improbus, suspicione tamen & iudicio temerario in super atque calumnia in Annam feminam sanctam, censor iniquus fuit. Verè quod Itali dicunt, respectus, suspicio, & despectus, everunt mundum. *

§. III.

Temerarius hic respectus Legatorum, quam grandi fenore fuit repensus! Regum Chronicon testatur: Videntes autem filii Ammon, quòd injuriam fecissent David, tam Hanon, quam reliquus populus, miserunt mille talenta argenti, ut conducerent sibi de Mesopotamia & de Syria Maacha, & de Sobà currus & equites. Haec prima peccati poena, tres auri milliones * ad initium belli uno velut jactu consumpti. Tanti haec irrisio & ludus stetit. His sumptibus Ammonitae triginta tria millia militem collegerunt. At David misit Ioabum Imperatorem suum, qui pane melior seipso, cum Abisai fratre rem praclare gessit. Neque enim prudenter tantum, sed etiam contra quam solebat, religiosè: *Esto vir fortis, inquit, & pugnemus pro populo nostro, & civitate Dei nostri. Dominus autem faciet, quia bonum est in conspectu suo.* Ad primum verò congressum Syri sunt fugati. Ammonitae fugam Syrorum cernentes, mox & ipsi certatim fugere coeperunt. Ita victor rediit Ioabus. Syri resumptis animis velut jam fortius acturi, non multo post tempore in aciem redierunt cum rege Adarezere, qui castrorum Praefectum habuit Sobachum, Vniversus Syrorum & Ammonitarum exercitus centum & triginta octo millia militum completebatur, praeter septingentos currus, seu septem millia armato-

rum, qui è curribus pugnabant. Contra hunc tam immentum exercitum David Israëlis populum omnem sub signa evocavit ad praedium, & transmissio Iordanis, felicissimè confluxit cum hoste. Nam unico hoc congressu octoginta septem millia virorum è Syris & Ammonitis interfecit, ipso etiam Imperatore Sobacho caelo.

Videte, obsecro, in quantas lacrymas mutatus sit risus! Ita luerunt Ammonitae irrisum, quo Legatos dimiserant. Tres auri milliones in bellum expensi, Congressu primo omnes in fugam acti, altero supra octoginta millia hominum mactati. An non insigniter puniti? Sed & plura sunt passii, quod suo loco dicemus. Ite nunc confidite stulti, & illudite Hebraeo regi: in vestrum recidit caput hic lusus.

Hoc certò sciamus, qui alteri illudit, sinum suum conspuat. *Uanas clamat: Va qui spernis, nomen & ipse spernis. Isa. 33. n. 1. Cum fatigatus deseris contemere, contemneris. Minatur & Salomon: Parata sunt derisoribus iudicia. Quis caveat vel illum hominem contemnere: ultio rem nimis robuitum & irrisorem sentiet Deum. Quisquis autem cavere cupit hoc vitii genus, cum primis caveat humanæ gentis impetus maximas, suspicionem, temerarium iudicium, affectus vitiosos, & similes illis impetus. Qui malè suspicatur, in temerarium iudicium facillimè prolabitur; qui temerè iudicat, pravos affectus cumulat, hinc impetus furiosi, hinc lerna malorum. Ita diabolus, cum scelorum principi non obstitit, flagitiorum longissimam necit catenam. Repeto: Respectus, suspicio, & despectus everunt orbem.*

CAPVT XXIII.

Adulterium David & homicidium patris.

Cum Augustino hic exordiar: Dicam ergo, non quod volo, sed quod cogor; dicam non exhortans ad imitationem, sed instruens ad timorem. Post tot illustres victorias David parum civiles egit gratias; à seipso suaque virtute degeneravit turpissimè. Quia verò Deus tam insignis artifex est, ut è plumbo eliquare aurum, è malo possit educere bonum, hic ipse Davidis lapsus plurimum nobis profuit, quem idcirco Deus voluit Orbi patefcere. Rem gestam brevi complectar. David rex à pomeridiano somno in solarium ascendit, otiosus & curiosus obambulando diem fregit, Hic feminam palatini famuli lavantem vidit. Iudaeis assidue lavationes in usu erant, pleuraeque legibus iustae. Hic autem unicus curiosior in alienum hortum prospectus, in peccata lethalia complura, regem sanctissimum traxit, coram Orbe & Angelis pudescit. Siquidem è curioso illo oculorum otio ingens nata est tentatio, quam David potuisset, & verò etiam debuisset vincere. Sed heu! tot urbium expugnator, tot gentium victor & dominor, à libidine se vinci passus, fecit quod caro & diabolus suggestit. Ut autem commissum scelus, & quae sequi solent infamia tegetetur, Vriam rex è bello ad se vocavit eumque varia per speciem interrogans, hoc unicum laboravit, ut eum ad conveniendam uxorem mitteret. Vriam generosum militem non decere ratus, belli tempore ad conjugis blandimenta divertere, domi suae pernoctare noluit, sed inter praetoriam cohortem noctes singulas exegit. Rex non desisteret, sed urgere hominem & humanissimè monere, rediret domum, uxorem conviferet, quietum tandem somnum domi suae caperet; insuper è regia mensam misit ferula domi fruenta, imò Vriam ad mensam suam adhibuit eumque epulis & vino probè sepelivit. Sed Vriam, quid rerum ageretur, ignarus, quanto magis

Esther c. 16. v. 6.

Ecclesi. c. 10. v. 16.

Ecclesi. c. 10. v. 2. 3.

* Sospetti, respetti, è de spetti guastano el mondo. Alit, El respetto, el de spetto, el suspetto guastano el mundo.

3. Hic contemptus grandi fenore repensus.

* Tricescentena millia aureorum.

2. Reg. c. 10. v. 12. & 1. Paral. c. 19. v. 13.

Ejus causam.

Ad id tergendum astutia & artificium.